

Definitieve besluitenlijst van de Rekeningcommissie d.d. 10 oktober 2014

Datum

21 november 2014

Ons kenmerk**Auteur**

Jos Dankers

Telefoon

(06) 55686522

Aanwezig:

Voorzitter: Jeroen Hageman);

(plv.)Leden: Marijn ten Harmsen van der Beek, mw. Conny Kerkhof (i.p.v. Guus Mulders), Driek van Griensven, Herman Mondriaan;

Secretaris: Jos Dankers (griffie);

Gedeputeerde(n): Ruud van Heugten

Overig: mw. Cathalijne Dortmans (griffier), mw. Marita De Hair (EY), Barry Smeenk (EY), mw. Patricia Nieuwenhuis-Bruins (Mid), Jeroen Deneer (Mid).

1. Opening en vaststelling agenda

- Opening: De voorzitter opent om 15.10 uur de vergadering en heet iedereen welkom.
- Afwezig: mw. Patricia van der Kammen (m.b.v.v.), Guus Mulders (m.b.v.v.), Mark Vissers.
- Vaststellen agenda: De agenda is conform vastgesteld.

2. Mededelingen

Geen.

3. Planning activiteiten

- Planning commissie: De commissie neemt de planning voor kennisgeving aan.

4. Besluitenlijst en toezeggingen

- Besluitenlijst: De commissie stelt de besluitenlijsten d.d. 2 juni 2014 ongewijzigd vast. N.a.v. het verslag verzoekt de voorzitter om een overzicht van het gehele verbetertraject P&C; inclusief mijlpalen & deadlines. Dit wordt toegezegd te leveren (**TOEZEGGING** mw. Nieuwenhuis-Bruins)

5. Oordeelsvorming

5.A. Statenvoorstellen

5.A.1. Begroting 2015 en Najaarsbrief 2014 (PS 63/14)

De voorzitter memoreert dat de bespreking vandaag gaat over de beoordeling van de financiële positie en weerslag daarvan in de Begroting/Najaarsbrief als onderdeel van de reguliere P&C-cyclus. Het politieke debat vindt plaats in PS.

De commissie geeft vervolgens een aantal reacties:

Algemene thematieken:

- Het is een goed en helder stuk geworden; meer Statenleden blijken nu beter hun weg te kunnen vinden in de begrotingsstukken.
- Met betrekking tot de immunisatieportefeuille wordt geconstateerd dat verschillende reserves worden samengevoegd. Tegelijkertijd is de vraag aan de orde of op dit moment niet 'een stap verder gezet kan worden' in het licht van de meerjarig afnemende begrotingsmiddelen. Concreet: zou niet aan de orde zijn dat nu al een eindigheid aan de middelen t.b.v. de immunisatie wordt gehangen door op den duur de inkomsten van de portefeuille te verminderen/schrappen. Daarmee zou je invulling kunnen geven aan een andere situatie met beduidend minder beschikbare financiële middelen. Aanvullende vraag daarbij is, of je dat geld niet daardoor alsnog in kunt zetten t.b.v. Brabant.
- Hoewel het goed is, dat herprioriteerbare ruimte per programma inzichtelijk is gemaakt, is juist de concrete koppeling naar onderdelen/posten daarbinnen niet helder nog voor

Statenleden. Statenleden hebben lang niet altijd zicht op wat binnen de ruimte beëindigbaar is en opnieuw voor andere zaken in te zetten zeker als zij vanuit “oud-voor-nieuw” voorstellen zouden willen inbrengen. Feitelijk kun je op dit moment nog steeds niet aan PS vragen om concrete bedragen/begrotingsposten aan te geven in het kader van “oud-voor-nieuw” voorstellen. Van belang is dan de keuze: moet PS de concrete dekking aangeven of moet die van GS komen.

- In eerdere bespreking is toegezegd, dat er een concretiseringsslag gemaakt zou worden ten aanzien van de (maatschappelijke) doelen en effecten in relatie tot de daartoe opgenomen indicatoren. Dit lijkt nog niet overal gelukt en wat is de reden daarvoor.

Financieel technische aspecten:

- De ingewikkelde wijze waarop de voteringen met betrekking tot de Doeluitkering Natuur (pg 14/22) wordt beschreven en hoe dat staat in relatie tot ons Groenontwikkelfonds Brabant (GOB).
- Op welke manier zijn de voorstellen van GS verwerkt in de begroting of de Najaarsnota.
- Vraagt de fondsinvesteringen om een aparte status met een aparte plaats in de begroting of zijn die geïntegreerd in de begroting.
- Wat is de oorzaak of toelichting is, dat er grote verschillen (€ 99 versus € 162 mln) zitten tussen het vorige jaar en de nu gepresenteerde prognoses ten aanzien van de balans (pag 204). Wellicht is het denkbaar dat er een systeem wordt afgesproken om grote afwijkingen vooraf aan de orde te hebben (vergelijk eerdere motie 44a).
- In algemene zin: er zitten (te) grote verschillen tussen de diverse opeenvolgende onderdelen uit de begroting en verantwoording, dat de vraag is: hoe goed kunnen wij voorspellen in begrotingstechnische zin. Wellicht kan dit aspect binnen de totale P&C-cyclus nader onder de loep genomen worden; juist omdat dit aspect (verband tussen opeenvolgende documenten) in het algemene begrotingshoofdstuk vindbaar zou moeten zijn als een eerste snelle blik op ontwikkelingen over een langer tijdsbestek.
- Ten aanzien van het weergeven van grafieken in de algemene toelichting lijkt een zekere willekeur te zijn toegepast; wat is de achterliggende keuze geweest.
- Wat is de omvang van en betekent een financieel verschil voor de provincie in het percentage waarvoor wij bankgaranties afgeven en het percentage voor leningen bij een bank.
- Hoe zit het met beleggingen in Frankrijk irt de immunisatieportefeuille.

Van de aanwezige accountant wordt een reflectie gevraagd:

- De accountant geeft aan, dat zij reageert vanuit haar natuurlijke adviesfunctie, maar dat zij geen inhoudelijke controlerende taak heeft ten aanzien van de begrotingsstukken. De feitelijke beoordeling n.a.v. de tussentijdse controle vindt plaats via de Boardletter (21 november 2014 in de RC aan de orde) en daarin worden dan ook, conform afspraak met de RC, opmerkingen meegenomen inzake de begroting en de maraps.
- Vooralsnog constateert ook de accountant dat de verbeteringen in de begroting liggen in de lijn zoals vorig jaar in breder verband aan de orde is geweest. Daarnaast voldoet de begroting aan de eisen in het kader van de BBV en geven concrete verbeteringen (o.a. een risico top tien) een verbeterd inzicht. In principe is er op dit moment voldoende inzicht ten aanzien van alle onderdelen. Op verschillend plaatsen kan t.b.v. een verbeterd inzicht (ook bij de maraps) wel meer evenwicht tot stand gebracht worden in relatie tot hoofd- en bijzaken/details.
- Ook de digitale begroting is een prima eerste start.
- Feitelijk zou je als PS de “Essent-middelen” buiten de (reguliere) begroting willen houden, maar de BBV geeft daar de ruimte niet voor (de mutaties lopen via de exploitatie). Ook ten aanzien van de fondsen die bij de BOM zijn ondergebracht, geeft de BVV geen mogelijkheden tot iets van een ‘geconsolideerde BV’.

De gedeputeerde reageert op de bijdragen van de commissieleden:

Algemene thematieken:

- Met betrekking tot de immunisatieportefeuille is het de bedoeling om deze in principe oneindig te laten zijn en dat goed te regelen in de begroting. Daarbij proberen we een stabiel rendement te behalen, maar schommelingen kunnen ontstaan. Zaken als onder meer het schatkistbankieren kunnen wel van invloed zijn op het uiteindelijk te behalen rendement. Met betrekking tot het denken over een ‘moderniseringsslag’ ten aanzien van de immunisatieportefeuille, is het goed te beseffen, dat het meest eenvoudige systeem met een zeer geringe formatieve inzet (naast deskundige inhuur) is gekozen. Een van de aspecten die daar dan onder meer bij speelt, is dat er bewust gekozen is om het verlies aan koopkracht niet via een ophogingsindexering toe te passen.

- Ten aanzien van de herprioriteringsruimte geldt in algemene zin: herprioriteerbaar is niet gelijk aan vrij inzetbaar; de bedoelde ruimte zit vaak in een veelheid aan daaronder liggende onderdelen. De presentatie van de herprioriteerbare ruimte is ook nog niet eerder door het college gedaan. Het geeft slechts een richtingsduiding aan; het is niet mogelijk om die ruimte over de gehele breedte heel concreet te kunnen maken.

De accountant bevestigt e.e.a.: naast dat het presenteren van een herprioriteringsruimte niet vaak voorkomt, zit er een verschil tussen wat daarover in de begroting staat gepresenteerd (hier zitten vaak niet veel concreet her in te zetten middelen in) en wat in de reserves. Juist ten aanzien van die laatste groep zie je een ontwikkeling binnen gemeentes, om de middelen uit reserves opnieuw in te kunnen zetten als ze nog niet belegd zijn. Doorgetrokken naar de provincie, zou mogelijk juist de discussie plaats kunnen vinden over de immunisatieportefeuille en niet over de herprioriteerbare ruimte binnen begrotingsprogramma's.

- De griffier vraagt naar de mogelijkheden om “oud” te kunnen benoemen als Statenlid bij een ‘oud-voor-nieuw-voorstel’. Dit vraagt, naast zicht in aan welke middelen je echt niet meer aan kunt komen (belegde verplichtingen) om een aanvullende ‘leeswijzer’ annex werkwijze voor Statenleden over hoe omgegaan zou moeten worden met moties (feitelijk een opdracht aan GS voor het eerstvolgende integrale afweegmoment tot het zoeken van financiële ruimte ten behoeve van een specifiek onderwerp) en amendementen (feitelijk een concrete wijziging van de begroting bij de begrotingsvaststelling, waarbij middelen van een bestaand€ budget/begrotingspost worden ingezet ten behoeve van een specifiek gewenst nieuw onderwerp).

De gedeputeerde zegt toe in ieder geval op dit punt een poging te ondernemen om de gevraagde ‘leeswijzer’ annex werkwijze helder neer te zetten.

De griffier vult aan, dat dit aspect ook heel helder aan het begin van de nieuwe bestuursperiode aan de orde moet komen voor de Statenleden.

- Ten aanzien van de concretisering en verbetering van de bestaande doelstellingen/indicatoren moet geconstateerd dat daar mee aan de slag is gegaan, maar dat dit nog niet overal even goed is gelukt. Blijkt moeizamer dan verwacht, mede omdat het vastgestelde beleid zelf niet altijd even concreet is gemaakt naar realistische doelen. De griffier vult aan: datzelfde geldt feitelijk ook voor het bestuursakkoord. Ten aanzien van het beleid zou die concretisering feitelijk al bij de startnotitie scherp gemaakt moeten worden.

Financieel technische aspecten:

- Op dit moment betreft de Investeringsagenda aparte activiteiten die ook in een hoofdstuk gezamenlijk zijn weergegeven; met de doorwerking naar de afzonderlijke programma's. Binnen Brabant is voor die manier van presenteren gekozen ten gunste van een zuiverder beeld in begrotingsoptiek, maar is tegelijkertijd het geheel ook nog steeds in beeld voor PS.
- Formatief wordt de inzet voor de investeringsactiviteiten gedaan vanuit de bestaande

formatie; naast de reguliere activiteiten.

- Inzake de voteringen doeluitkering Natuur: dit is het gevolg van de fluctuaties die het rijk toepast bij de middelen die zij aan ons over maak. E.e.a. noopt ons als provincie om vervolgens financiële maatregelen te nemen om deze fluctuaties in onze uitgaven te egaliseren via een reserve.
- De wijzigingsvoorstellen van de Najaarsnota 2014 zijn op dit moment nog niet in de Begroting 2015 verwerkt. Dit vindt plaats doordat de besluiten van PS feitelijk de 1^e wijziging op de begroting vormen. Waartoe bij de Voorjaarsnota 2014 is besloten zit wel verwerkt in de Begroting 2015.
- De Franse beleggingen zijn onderdeel van de treasury-aanpak.
- Ten aanzien van de vraag van het voorspellen: in ieder geval is op het moment dat de begroting wordt vastgesteld door PS er in cijfermatig opzicht al weer het nodige veranderd (1^e wijziging). In het bijlagenboek (pag. 93) worden de balansverschillen toegelicht en het is heel moeilijk om precies de verschillen tussen de eindstand van vorig jaar en de stand die nu wordt gepresenteerd te duiden gezien de vele mutaties. Als er behoefte is om grotere afwijkingen vooraf aan de orde te hebben moeten we dat in de totale P&C-cyclus bespreken.
- Ook een vraag inzake de digitalisering van de bijlagen bij de begroting binnen de digitale versie van de begroting is iets waar we het binnen de totale P&C-cyclus nog eens over kunnen hebben.
- De selectie van grafieken in het algemene deel is, hoewel arbitrair, gekoppeld aan de prioriteiten/onderdelen van de Agenda van Brabant.

De voorzitter concludeert ten behoeve van het advies van de RC aan PS het volgende: In de vergadering van de Rekeningcommissie, d.d. 10 oktober 2014, is het voorstel met betrekking tot de Begroting 2015 en Najaarsbrief 2014 (PS 63/14) aan de orde geweest. De commissie acht het voorstel unaniem rijp voor behandeling in PS onder categorie C. De bespreking in de Rekeningcommissie heeft zich gericht op de financiële positie en weerslag daarvan in de Begroting/Najaarsbrief als onderdeel van de reguliere P&C-cyclus. In de bespreking is geconstateerd, dat er tevredenheid is over de voorgelegde begroting 2015.

Tegelijkertijd zijn er algemene discussiepunten besproken ten aanzien van onder meer:

- De immunisatieportefeuille in relatie tot de meerjarig afnemende begrotingsmiddelen.
- Een verdergaande concretisering van de afgesproken doelen & maatschappelijke effecten in de vorm van te hanteren indicatoren.
- De wijze waarop de financiële ruimte in totaal en per programma voldoende inzichtelijk is voor Statenleden om op grond daarvan voorstellen tot “oud – voor – nieuw” te kunnen doen op basis van de thans gepresenteerde herprioriteringsruimte.

Ten aanzien van dit laatste punt is door de gedeputeerde toegezegd om te proberen via een ‘leeswijzer’ annex werkwijze voor Statenleden helder te maken hoe omgegaan zou moeten worden met moties (feitelijk een opdracht aan GS voor het eerstvolgende integrale afweegmoment tot het zoeken van financiële ruimte ten behoeve van een specifiek onderwerp) en amendementen (feitelijk een concrete wijziging van de begroting bij de begrotingsvaststelling, waarbij middelen van een bestaand€ budget/begrotingspost worden ingezet ten behoeve van een specifiek gewenst nieuw onderwerp).

Door de Rekeningcommissie is gevraagd om het conceptverslag van deze bespreking aan het advies toe te voegen.

7. Rondvraag

Geen.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.50 uur.

De Statencommissie voornoemd,

de secretaris

J. Dankers

Bijlagen:

1. Advies RC PS 63/14 Begroting 2015 en Najaarsbrief 2014.